

אבירי השריון ב"חווה הסינית"

"חווה הסינית" הוא שם מעורר צמרמורת אצל מי שנטלו חלק בלחימה הקשה שם במלחמת יום הכיפורים. שיר חדש בשם "אבירי השריון בחווה הסינית" שכתבו דבי גודמן וגלאי שריר, מוקדש לקרב הקשה שבו השתתפה חטיבת השריון 14. השיר הושמע לראשונה בטקס זיכרון שהתקיים ביד לשריון בלטרון ב-15 באוקטובר 2013.

"מה שנותר עם בוקר" - ציור של קובי לפיד, על פי רישום שלו בעת הקרב

גלאי שריר

(הכותב, בן קיבוץ שובל שבנגב, צנחן בסדיר ובמילואים, התגייס לצה"ל שנתיים לאחר מלחמת יום הכיפורים. הוא נחשף לאחרונה לסיפור הקרב של חטיבה 14 שלא היה ידוע מספיק בציבור והחליט לסייע בהפצתו ברבים).

השיר "אבירי השריון בחווה הסינית" המובא בהמשך, עוסק בקרב השריון של חטיבה 14 (שתוגברה בגדודים נוספים) באזור ה"חווה הסינית" בליל ה-15-16 באוקטובר 1973. הקרב היה השלב הראשון במסגרת מבצע "אבירי לב" לצליחת תעלת סואץ. השיר הושמע לראשונה בטקס הזיכרון לחללי גדוד 79 שנערך בלטרון ביום 15 באוקטובר 2013, ושושיה בארי דותן החלה לשירו שם, בדיוק ביום ובשעה (לפני 40 שנה) שבהם השיירה האדירה של 93 טנקים ועשרות נגמ"שים זחל"מים החלה לנוע לקראת הקרב האכזרי שציפה לה. תרומתן הקריטית של יחידות השריון בקרב זה כמעט ואינה ידועה בציבור הרחב, למרות שקרב זה הכריע את המערכה בחזית הדרום ואפשר את קיום הצליחה שהביאה לניצחון ולסיום המלחמה. משה דיין וההיסטוריון הצבאי עמירם אזוב כתבו, שקרב זה הוא הקשה ביותר בתולדות צה"ל. בלילה אחד, בקרב אחד, נפלו 121 לוחמים, וביניהם שני זוגות אחים שנפלו כה קרוב, האחד לצד אחיו. אין זה קל להבין את מפת הקרב המורכב, כיצד טור שריון צה"לי גדול מאוד, של כשתי חטיבות, הסתנן בשקט יחסי בעורף הצבא המצרי העצום שהיה שם ממזרח לתעלה, ואחרי שפתח באש - נלחם לפתיחת

צירי מעבר, הן מערבה והן מזרחה. מטרת הקרב הייתה ליצור מסדרון גישה שיאפשר לחטיבת צנחני מילואים ולכוח שריון אחר להגיע לתעלה ולחצותה מערבה לתוך מצרים. כוחות אלה הגיעו לתעלה ללא נפגעים וחצו אותה מערבה באותו הלילה, וכל זאת בזמן שחטיבה 14 המתוגברת נלחמה בחירוף נפש על החזקת המסדרון פתוח, ותקפה את הכוחות המצריים הגדולים שהתחפרו שם.

השיר מבוסס על סיפור הקרב: המח"ט אמנון רשף אמר ללוחמיו טרם הקרב: "כול עם ישראל מאחוריהם", הצומת הנזכר בשיר הוא צומת הדמים והגבורה "לכסיקון-טרטור", והשיירה אכן התקצרה מאוד, כפי שרואים באחד הציורים. הציורים עצמם צוירו על ידי קובי לפיד, שהיה תותחן בקרב, והם מבוססים על רישומים שלו מימי הקרב עצמם. הטנק עמוס הפצועים הנראה באחד הציורים הוא הטנק האישי שלו באחת ממשימות החילוץ שלהן נדרש, עם המ"פ הנערץ רמי מתן, בעת הקרב.

הציורים שבסרטון הם של קובי לפיד, שהיה תותחן בעת המלחמה בטנק של מ"פ ז' רמי מתן. הציורים מוצגים כיום בקביעות ביד לשריון

אבירי השריון ב"חוה הסינית"

מילים: דבי גודמן וגלאי שריר. לחן וביצוע: שושיה בארי דותן, עיבוד עופר המרמן

צִיר לְכִסִּיקוֹן לְפָנַי אַרְבָּעִים שָׁנָה.
יָצֵאנוּ חֶרֶשׁ שִׁירָה אַרוּכָה.
מְנוּעִים רוֹעֵמִים, סָבִיב דָּמָה.
אוֹיֵב מְלַפְנִים, מְאַחֲרִינוּ אֵמָה.

פָּגַז בּוֹדֵד נָתַן אֶת הָאוֹת,
נִפְתַּח גִּיהֲנוֹם עָלַי אֲדָמוֹת.
אוֹיֵב מְחַפֵּר, חוֹלוֹת בּוֹעֵרִים,
אֵשׁ וְעָשָׁן, זַעֲקוֹת הַפְּצוּעִים.

הִגְעֵנוּ לְצִמָּת, חֲזַרְנוּ לְתַפְתֵּת
לְחַלֵּץ אֶת מִי שְׁנִתָּן.
הַשְׁחַר עָלָה, כְּלִים בְּעָרוֹ
וְאַתֶּם נְדַמְתֶּם אֹתָם.

צִיר לְכִסִּיקוֹן, צִיר טְרַטוֹר, הַחֲוָה.
בְּלִילָה אַרוּךְ וְאַרוּר, הַשִּׁירָה הַתְּקַצְרָה.
עַל גּוֹפּוֹתֵיכֶם, הַצְּעִירִים, עֲטוּיֵי הַשְּׂרִיּוֹן, הַתְּעֵלָה נְחֻצְתָּה.
גְּבוּרִים אֲלֵמוֹנִים, אֶהוּבִים יְקָרִים - אַבִּירֵי הָאֵמָה.

הַיַּעַד הַיּוֹשֵׁג אֶךְ הַמָּסַע עוֹדְנוּ נִמְשָׁךְ.
הַשְּׂרָשְׁרוֹת לֹא הִפְסִיקוּ לְנוּעַ, אֲבָק הַמַּדְבָּר לֹא שָׁקַע.
עָבְרוּ עָלוּמִינוּ, גָּדְלוּ יְלָדֵינוּ, חָלְפוּ אַרְבָּעִים שָׁנָה.
מִי שֶׁהָיָה שָׁם, וּמִי שֶׁאֵינְנוּ, נוֹתְרָנוּ יְחֻדָּיו - שִׁירָה.

* השיר מוקדש ללוחמי גדוד 79 של השריון ולשאר הלוחמים שנטלו חלק בקרב הגבורה ב"חוה הסינית" בליל 15-16 באוקטובר 1973. 121 לוחמים נפלו בקרב. יהי זכרם ברוך.